

- Kossuth Lajostól Márkus Emíliaig -

Bemutatjuk Szőnyi Antikváriumát

– A Kossuth fotó hagyatékból került elő – tudom meg Szőnyi Endre antikváriustól. – A ritka hagyatékból beadó általban szűkszávaik. Nem mesélek sem önmagukról, sem a ritkaság múltjáról. Megegyezünk a kiáltásról és szerződést kötünk, másról nincs szó. Tavaly novemberben mi árvereztük el Jókai Mór, Sárka Rózsa című kisregénye elvesztett hitt autográf kéziratát. A beadó megerősítve néveltségét. A kéziratot kiderítették, hogy Jókai 1889 májusában Debrecenben és Hortobágyon tartózkodott, ahol Deli Mátyás legends hírt állatorvos láta vendégül. A hortobágyi pásztorélet volt kisregényének ihletője, látta a különös, egyszeri hortobágyi virágot, meglehette a táj természeti csodáinak sokszínűsége. A kisregény jutalmat nyert a Magyar Tudományos Akadémia 1891/92. évi Péczely-féle regény pályázatán. A Pesti Hírlap 1892 áprilisától folytatásokban közölte, 1893-ban kiadta a Révai gondolatvilág kiadásában. A kézirat korábban lapangott, Jókai javításával, betoldásaival és lapszámzással azonban irodalmi csemege. A szöveg azonos és hiánytalan a nyomtatásban megjelent könyvvel. 600 ezer forint volt a kiáltási ára és 2 millió kétszáz ezer forintért talált új gazdára. Ezzel a tétellel léptük át a milliónálmarra.

Szőnyi Antikváriuma évente két árverést rendez, novemberben és áprilisban az ECE City Centerben a Bajcsy-Zsilinszki úton. A szakmabeliek szerint az árverező cégek rangsorában az ötödik, hatodik hely az övék. A legutóbbi érdekes tételek közül érdemes kiemelni Al Rutoldi Buda-Pestjén korabeli aranyozott egyszávos kötetben, könyमतos díszcímplán József nádornak ajánlva, 1845-beli, melyet 300 ezer forintot kiáltási ár után 370 ezerért árvereztek el. Különlegességek az egy-egy gyűjteményből. Pázmány Péter, „Iglagára vezető

Milyen kevés kell ahhoz, hogy utazunk az időben! Kezembem, a megcsúszott, de jó állapotban lévő fotón a nyolcvanegy esztendő Kossuth Lajos. Jellegzetes, ma már csak régi dokumentumokon fellelhető betűkkel, saját kezűleg írta rá a következő sorokat: „Bígnó Lajos urnak Kossuth Lajos, Turin Sept. 19. 1883.” A képet G. Ambrosotti, torinói fényképész műhelyében készítette a mester. Ha a kép mesélni tudna, sok mindent feltárna a múltból. Például azt, milyen kiterőkel jutott el Kossuth Lajos kezébe, a Szőnyi Antikváriuma legutóbbi árverésére, ahol 20 ezer forintot kiáltási ár után 70 ezerért került kalapács alá áprilisban.

kár árverésre bocsátani. A lehetőségeinkhez mérten szívesen ajánlunk fel árverési értekesítést. Környékünkön, az Újlipótvárosban nincs akkora konkurencia-verseny, mint a Múzeum körúton. Ha jó, akár érvényesen is értekesíthető kiadványt kínál fel az eladó, és engedem, hogy elvigye más-hova, többé nem kerül vissza hozzám. Gyakran messziről jött emberek toppannak be az üzletbe, nem térnek vissza, ha nem jutunk gyorsan közös nevezőre. Megfolyten, ha megvásárolok valamilyen hagyatékot, szinte napokon belül elterjed a híre. Egyrészt után jönnek a kíváncsiságok. Mintha működésbe lépne valamilyen láthatatlan riadóhang, holott csak arról van szó, hogy egyetemisták vizsik és hozzák a híreket az antikváriumok között.

Szőnyi Endre az esztendő ferenecs gimnáziumban érettségizett. Két év utkeresés után 1978-ban a Józsefvárosban talált munkát, a Népszínház utcai antikvárium volt az első munkahelye. Ott tanulta meg a szakma alapjait. Sz. Kálmáné boltvezető. Később levelező szakon szerzett diplomát magyar-könyvtár szakon és elvégezte a munkához nélkülözhetetlen szakmai továbbképzéseket, tanfolyamokat. A kezdeti évek után tovább mélyítette tudását az Andrassy út 2. alatt,

Kalauz” című munkájának második kiadása, ami 150 ezer forintos bemutatkozó ár után 190 ezer forintért cserélt gazdát. 1928-ban Kassák Lajos tervezte a címlapot Déry Tibor, Enekelnek és meghalnak című művének első kiadásához. A kötetet 12 ezer forintért kínálta fel az árverésen 70 ezerért kelt el.

– A ritkaságok tulajdonosai előszeretettel ajánlanak fel mindent árverésre – alkeli Szőnyi Endre. – Így az alku kötelesek ügyelni kell arra, hogy az árverés színvonala ne essen. Kevésbé ritka, időnként antikváriumok polcain felbukkannak köteteket

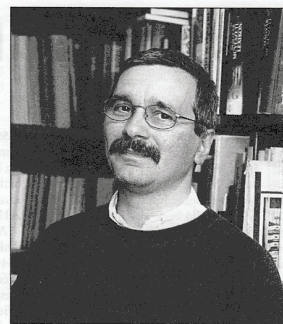
ahol a szakma kiválóságai Fehér Alajos és dr. Kollin Ferenc irányították az üzletet. Itt ismerkedett meg Kárpáti Frigyes boltvezető helyettesével, akivel évekkel később társak lettek. Mielőtt társultak volna Szőnyi Endre boltvezetőként tért vissza a Népszínház utcába, innen hívta át Kárpáti Frigyes boltvezető helyettesnek a Váci utcába, ahol akkor még működött az Antikvárium a Bagolyhoz.

– A Szent István körüti bolt bérleti jogát 1991-ben nyertük el – emlékszik vissza. – 1992-ben nyitottunk, sokáig Kárpáti és Szőnyi Antikvárium volt a cégünk neve. Árverési katalógusaink címlapján két férfi példozott a tandemben. 1994-ben az első körben csatlakoztak azokhoz az üzletekhez, amelyek meglátták az árverésben rejlő piaci lehetőségeket. A Központi Antikvárium, a Honterus és az Ex Libris után negyedikként léptünk be az árverező antikváriumok sorába. Tíz árverést rendeztünk együtt, 1998 óta önállóan vezetem a céget, azóta hét további árverésre került sor. A társam 1998-ban elnyerte az Antiquarium Hungaricum bérleti jogát a Pilvác közben, majd megvette az üzletet. Korrekt módon váltunk el egymástól, beláttuk, hogy mindketten a magunk urai kívánunk lenni.

– Szőnyi Antikváriuma megtalálható az interneten, a www.szoenyi.hu címen. Honlapjukon naprakész minden információ. E-mail révén még kevés az érdeklődő, de várha-

ram a jövőben bővül azok száma, akik a számítógép útján lépnek kapcsolatba az antikváriummal. Delőlött van, az üzlet levelekkel. A választék sokszínű, minden érdeklődő talál kedvére valót, ha a pénztárcája engedi. – Üzletünk nagyon jó helyen van, a Szent István körúton, ez azonban nem hatalmas fel ár, hogy drágán áruljuk portékáinkat. Egyyszer talán el tudnék adni egy ezer forintot kóstolva a duplájáért, de biztos, hogy a becsapott illető soha többé nem jönne vissza hozzánk. Hosszú távon csakis a korrektéssé kifizető.

Töröksenek arra, hogy az állandó értékek, például az iskolai kötelező olvasmányok mindig ott legyenek a polcokon. Ezeket olyankor is megvásárolják, ha átmenetileg túlkínálnak van belőle, mert állandóan keresik a vásárlók. Az új kiadás drága, és sok esetben silányabb minőségű, a régié. Alkeli vezeti kézbe az ember, másir török és szakad. Sokan inkább a régi kiadás mellé döntenek. A lexikonok mellett nagy választékban áll rendelkezésre térkép, metszet, képepal korabeli

Fényes Elek teljes magyarországi helytörténetét a különleges darabok közül.

– Az üzlet ma már családi vállalkozás. Szőnyi Endre felesége is itt dolgozik, korábban pedagógus volt. Naponta kiderül mind valamiképp előbbre a világ a könyvek által. Onthon, a három gyerek nevelésekor érezni leginkább, mekkora konkurenciát jelent a kulturális specializáció során a komputer. Ha a fiatalok nyúlnak is a könyv után, elsősorban a divatos kiadványok – Harry Potter, Tolkien – keltik fel az érdeklődést. De legalább olvasnak hagyományos kiadványokat is a tévés és a számítógépezés mellett. Ezt a harcot peres minden család megvívja a maga módján. Szőnyi Endre elmondja, hogy szeretné a jövőben feljutni az üzletet.

Továbbra is évi két aukciót kíván rendezni az érdeklődőknek. Állandóságra és megbízhatóságra törekszik, hogy senki sem csúskia be maga mögött családottan az üzlet ajtaját, mikor kilép tőlük.

Az emeleten, könyvekkel zsúfolott irodában beszélgettünk. Velem szemközti hatalmas „macsó” a sarokban. Valaha, úgy a két világháború között, betörőkirálynak számított az a kasszafúró, aki egy ilyen szekrényt ki tudott nyitni. Szőnyi Endre nevet ezen a megjegyzésen.

– Nyugodtan írja meg, tíz évvel ezelőtt találtunk rá, mikor a társammal, Kárpáti Frigyesseel megvásároltuk Márkus Emília színész nő hagyatékát. Négy tagbaszakadt, díjbírózó külsője régi kűszködve, izdava cipelte és vonzolta fel ide az emletré. A főnök a pénz ártékát korlígve közölte: időben szőlünk, ha költszini szeretnénk, mert akkor inkább szabadságra mennék mindannyian.